

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247920

**การมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนอง
ความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้าย**

คิมหา กิติราช

**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เดือนพฤษภาคม 2552**

600252571

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247920

การมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนอง
ความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้าย

พิมพา กิติราช

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

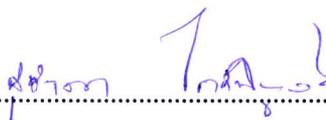
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กันยายน 2552

การมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนอง
ความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้าย

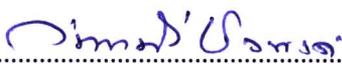
พิมพ์ กิติราช

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ไกรพิบูลย์

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. นิ่มอนงค์ งามประภาสม

.....กรรมการ
ดร. วันทนีย์ ชวพงศ์

26 กันยายน 2552

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ผู้วิจัยได้รับความกรุณา ความช่วยเหลือจากหลายท่านด้วยความเอาใจใส่ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาและตรวจแก้ไขจนวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์จากรองศาสตราจารย์ ดร. นิมอนงค์ งามประภาสุม ประธานกรรมการปริกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ไกรพิบูลย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร. วันทนีย์ ชวพงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และความเมตตา ในการตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดีมาโดยตลอด เพื่อให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จด้วยความสมบูรณ์กราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ใน ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิทยากร รวมถึงเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยนัดหมายกลุ่มตัวอย่างและจัดเตรียมสถานที่ให้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมสถาบันทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ เพื่อนร่วมงานในแผนกสามัญ ศัลยกรรมที่ให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่อง และเป็นทีปรักษายามมีปัญหาจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณนงนุช ดวงสร้อย และคุณชนพร งามประภาสุมที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำแหล่งวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มเติมงานวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ผู้ให้กำเนิด รวมถึงสามี และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา จนสำเร็จการศึกษาตามที่หวังไว้

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีงามทั้งปวงเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พิมพ์ กิตติราช

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยระยะ สุดท้าย
ผู้เขียน	นางพิมพ์ กิติราช
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. นิ่มอนงค์ งามประภาส

บทคัดย่อ

247920

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้าย รูปแบบการศึกษาเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ศึกษาในกลุ่มเดียว เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ญาติของผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่เข้ารับการรักษาที่หอผู้ป่วยสามัญศัลยกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่จำนวน 30 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ การจัดกิจกรรมโดยใช้การมีส่วนร่วม 5 กิจกรรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม 3 สัปดาห์ โดยใช้แบบสอบถาม แบบการสังเกต และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้ Paired Samples t- test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านการมีส่วนร่วมของญาติผู้ป่วย พบว่า ญาติผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดีมาเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง มีความกระตือรือร้นและให้ความสนใจในการเสนอข้อมูลในส่วนที่ตนเองขาด และบอกถึงความต้องการของตน
2. การมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้าย พบว่า ญาติผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้ายโดยภาพรวมก่อนเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 โดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และการมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนองของผู้ป่วยระยะสุดท้ายในแต่ละด้าน ดังนี้
 - ด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านจิตใจมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ความต้องการของผู้ป่วยระยะสุดท้าย
 - ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณ มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title	Family Participation in Response Through Needs at the End of Patient Life
Author	Mrs. Pimpa Kitirach
Degree	Master of Education (Health Promotion)
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Nimanong Ngamprapasom

ABSTRACT

247920

This research aimed to study the effect of patient family participation in response through needs at the end of patient life. Research design was quasi experimental one group compare pre and post test. Group samples were 30 the end of patient life relative admitted in surgical ward, Maharaj Nakorn Chiangmai Hospital. Purposive sampling was used. The Instruments used in this study were 5 participation activities. Researcher collected data herself, before and 3 weeks after the using of participatory learning by questionnaires, observation note and in-depth interview. Data were analyzed by using descriptive statistic frequency distribution, percentage, means, standard deviation and compare mean before and after program by Paired Samples t-test.

The findings were as follows:

1. The participation of group samples to cooperate in activities, join any time, with enthusiasm and focus. Therefore, the proposed opinion of group samples participates in absence and need to maintain their need.

2. Family participation in response through needs at the end of patient life found that before take-care behaviors is 3.70. The average score after take-care behaviors is 3.98. The overall scores were increased significantly at the level of 0.001. Participation of family in satisfaction of end of patient life in each aspect is as follows.

Physical Need, Social Need, Spiritual Need, after the program the means of take-care behaviors score increased with significantly the experiment at 0.001 level of confidence.

Mental Need, after the program the means of take-care behaviors scores increased the experiment at 0.05 level of confidence.

3. The need of the end of Patient Life

Physical need, Mental need, Social need, and spiritual need, the means of scores increased the experiment at of 0.05.level of confidence.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญแผนภูมิ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามการวิจัย	3
สมมติฐานในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้เรื่องผู้ป่วยระยะสุดท้าย	6
การดูแลแบบประคับประคอง	22
การสื่อสารแบบโน้มน้าวจิตใจ	29
สิทธิผู้ป่วย	34
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	40
การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
กรอบแนวคิดในงานวิจัย	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 4 ผลการวิจัย	68
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก พิจารณาคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยรายชื่อ	121
ภาคผนวก ข ใบพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัย	129
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญ	130
ภาคผนวก ง ตารางแผนปฏิบัติงานของงานวิจัย	131
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเรื่อง การมีส่วนร่วมของญาติในการตอบสนอง ความต้องการของผู้ป่วย	153
ภาคผนวก ฉ แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์	164
ภาคผนวก ช รูปภาพกิจกรรม	165
ประวัติผู้เขียน	171

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ตามรูปแบบของ Kolb's	47
2	หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	48
3	วงจรและทิศทางขององค์ประกอบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	50
4	กระบวนการกลุ่ม (Group Process)	50
5	การอบรมด้านพุทธิพิสัยโดยเริ่มจากองค์ประกอบประสบการณ์	53
6	การอบรมด้านพุทธิพิสัยโดยเริ่มจากองค์ประกอบความคิดรวบยอด	54
7	อบรมด้านจิตพิสัยโดยเริ่มจากองค์ประกอบประสบการณ์	56
8	หลักการสอนเจตคติแบบมีส่วนร่วม	56
9	การอบรมด้านทักษะพิสัยโดยเริ่มจากองค์ประกอบความคิดรวบยอด	58
10	หลักการสอนทักษะแบบมีส่วนร่วม	59